

STÁLA MISIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PRI OECD V PARÍŽI

Anotácie k vydaným publikáciám OECD

September 2013
Ročník 2, vydanie dvanásť

Stála misia SR pri OECD, 28 Avenue d'Eylau, Paríž 75016
www.oecdparis.mfa.sk oecd.paris@mzv.sk tel. 0033 1 5626 5090

OBSAH

Entrepreneurship at a Glance
2013

Transition to Sustainable
Buildings

Gas Medium-Term Market
Report 2013

Aid for Trade in Action

Action Plan for BEPS

Taxing Wages 2011-2012

Judicial Performance and its
Determinants

OECD Compendium of Agri-
Environmental Indicators

Providing Agri-environmental
Public Goods through
Collective Action

Putting Green Growth at the
Heart of Development

Na úvod

Stála Misia SR pri OECD si Vás dovoľuje informovať o vybraných, pre SR relevantných publikáciách, ktoré OECD vydala v mesiacoch jún - september 2013. Publikácie je možné objednať priamo zo stránky OECD. Tiež sú dostupné v knižnej podobe v depozitnej knižnici OECD na Slovensku (Lamačská cesta 8/a, Bratislava, www.cvtisr.sk). Elektronický formát publikácií si môžu stiahnuť priamo zo stránky OECD vo väčšine prípadov len zamestnanci verejnej správy, ktorí majú prístup na interný komunikačný systém OECD nazývaný OLIS. Pre viac informácií kontaktujte Stálu misiu SR pri OECD na oecd.paris@mzv.sk.

Plánujeme Vám pravidelne zasielať tieto informácie. Ak si tak neželáte, uvítame Vašu spätnú väzbu.

Entrepreneurship at a Glance 2013

Pohľad na podnikanie 2013

Tretí ročník publikácie „Pohľad na podnikanie“ je výsledkom spolupráce OECD s Eurostatom na realizácii programu získavania indikátorov o podnikaní (EIP- Entrepreneurship Indicators Programme). EIP pristupuje k meraniu podnikania komplexne, nepozera sa len na jeho rôzne prejavy, ale aj na faktory, ktoré ho ovplyvňujú (trhové podmienky a regulačné rámce, kultúra, podmienky prístupu k financiam). Preto aj pri všetkých limitujúcich faktoroch si publikácia kladie za cieľ poskytnúť informácie ako podklad pre tvorbu a rozvoj politik na podporu podnikania a inovácií. Na tvorbe publikácie sa okrem Eurostatu podieľali aj experti národných štatistických úradov z 34 tak členských, ako aj nečlenských krajín OECD. Publikácia podáva štatistické údaje za tri základné oblasti podnikania: výroba, služby a stavebníctvo. Pritom upozorňuje, že v sledovaných krajinách existujú rozdiely v ponímaní, čo je výrobný sektor a čo sú služby a v každom jednotlivom prípade na tieto odlišnosti poukazuje. Údaje za Slovensko sa nejako zvlášť nevymykajú z priemeru ostatných porovnateľných krajín, aj keď vo väčšine prípadov sú na hranici či už v kladnom, alebo negatívnom zmysle slova. V niektorých prípadoch chýbajú údaje za Slovensko, konkrétne v časti o rizikovom kapitále. Jediný ukazovateľ, ktorý sa na Slovensku vymyká z priemeru, je rozhodovanie sa pre podnikanie. Ak v priemere 5 % respondentov uvádza ako dôvod nepodnikania riziko neúspechu a jeho sociálne a právne dôsledky, v SR je to mierne nad 10%.

Transition to Sustainable Buildings

Prechod k udržateľným budovám – Stratégie a príležitosti do roku 2050

Publikácia IEA je súčasťou série “Energy Technology Perspectives” a jednou z troch štúdií zameraných na analýzu najdôležitejších sektorov koncovej spotreby energie - priemyslu, dopravy a budov. Budovy (rezidenčný sektor a sektor služieb) sa podieľajú asi jednou tretinou na globálnej konečnej spotrebe energie a v rovnakej miere aj na emisiách CO₂. Znižovanie spotreby energie v sektore budov bude zohrávať kľúčovú rolu pri dosahovaní globálnych energetických a environmentálnych cieľov. Bez realizácie opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti by spotreba energie v tomto sektore do roku 2050 mohla vzrásť o 50%. Pre všetky krajiny je prioritou využiť potenciál úspor energie v tomto sektore. Dosiť podstatné zníženia spotreby energie a emisií CO₂ v budovách predstavuje pre vlády krajín náročný, ale dosiahnuteľný cieľ. Napriek technologickému pokroku a komerčnej dostupnosti niektorých nákladovo efektívnych technológií pre transformáciu sektoru na udržateľný sa implementácia opatrení oneskoruje. Publikácia prináša detailné scenáre a stratégie do roku 2050 a odhaľuje ako dosiahnuť zásadné zníženie konečnej spotreby energie, elektrickej energie a emisií CO₂ kombináciou najlepších dostupných technológií a verejných politík.

Gas Medium-Term Market Report 2013

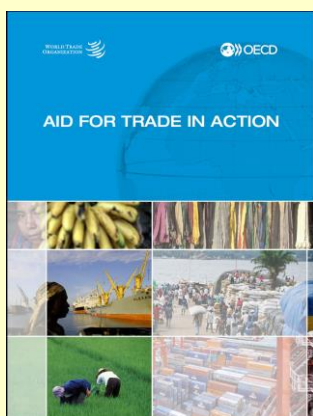
Správa o vývoji na trhu so zemným plynom v strednodobom období

IEA v správe prináša komplexnú analýzu trhových trendov a projekciu dopytu, ponuky, investícií a medzinárodného obchodu s plynom do roku 2018, ktoré budú určovať rolu zemného plynu v globálnom energetickom systéme. Rast globálneho dopytu po plyne sa v roku 2012 spomalil a do roku 2018 by mal rásť relatívne nízkym tempom (2,4% ročne), avšak rýchlejšie než dopyt po ropy. Na prírastku svetového dopytu po plyne sa budú podieľať viac ako dvoma tretinami krajiny mimo OECD. Slabý výhľad dopytu Európy, podmienený cenami plynu a ekonomickým vývojom, by mal pokračovať až do roku 2018. K rastu spotreby plynu by malo prispieť nahradzovanie ropy plynom v doprave, hlavne v USA a Číne. Tri regióny budú dominovať v globálnom prírastku ponuky plynu. Severná Amerika vedie v rýchlej expanzii nekonvenčného plynu, čím prispieva ku globálnemu rastu dodávok s perspektívou stať sa svetovým exportérom plynu. Hoci téma bridlicového plynu priťahuje značnú pozornosť, do roku 2018 sa neočakáva, že dôjde k rozvoju komerčnej ťažby v iných regiónoch sveta ako v severnej Amerike a Číne. Správa prináša aj analýzu trendov v medziregionálnom obchode s plynom a výziev, ktorým čelí plynárenský priemysel. Týkajú sa zabezpečenia dostatku plynu pre ekonomický rast Číny a schopnosti Ruska, vzhľadom na slabý dopyt Európy, presmerovať dodávky plynu na ázijské trhy. Správa sa zaoberá aj dôsledkami pokračujúcich regionálnych divergencií medzi nadbytkom plynu v severnej Amerike, slabnúcim dopytom Európy a „smädou“ Ázie po dodávkach skvapalneného plynu (LNG), čo sa odráža v bezprecedentných rozdieloch cenovej úrovne plynu medzi regiónmi.

Aid for Trade in Action

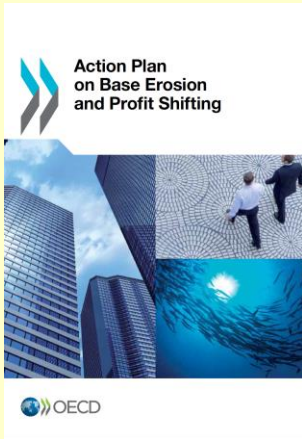
Rozvojová pomoc v prospech obchodu v akcii

V júli 2010 generálny tajomník OECD a generálny riaditeľ Svetovej obchodnej organizácie spoločne vyzvali na zdokumentovanie uskutočnených prípadov o pomoci pre obchod, a to za účelom dozvedieť sa viac o problémoch, cieľoch, procesoch a kľúčových prvkoch úspechov. Odozva na túto výzvu bola ohromujúca. 269 prípadov poskytuje bohatý a rôznorodý zdroj informácií o výsledkoch, ktoré iniciatíva pomoc pre obchod dosiahla. Prípady sa dotýkajú viac ako 150 krajín. Od najmenších štátov, akými sú Lesotho, Šalamúnove ostrovy a Komorské ostrovy, po najväčšie, akými sú Čína a India či všetky hlavné rozvojové oblasti. Skutočnosť, že takmer polovica prípadov bola poskytnutá rozvojovými krajinami, zdôrazňuje prítlačivosť tejto iniciatívy a potenciál pre zdieľanie vedomostí. Medzi ostatné dosiahnuté výsledky patria zvýšenie objemu vývozu, skrátenie času potrebného na colné vybavovanie a vplyv na chudobu. Správa uvádza, že medzi kritické faktory úspechu patria vlastníctvo na najvyššej politickej úrovni a efektívna koordinácia na úrovni vlád.

Action Plan for Base Erosion and Profit Shifting (BEPS)

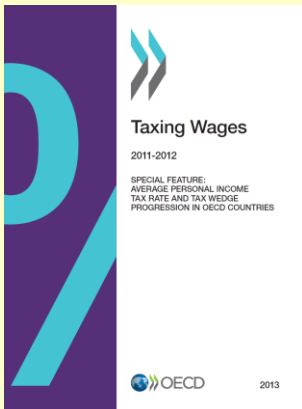
Akčný plán erózie základu dane a presunu ziskov

Akčný plán predstavuje globálny plán, ktorý pomôže vládám pri výbere daňových príjmov. Bol vypracovaný na základe iniciatívy ministrov financií Skupiny G20 za účelom koordinovaného a komplexného postupu pri riešení BEPS a má ambíciu zaviesť zásadné zmeny súčasných mechanizmov a prijatie nového konsenzuálneho prístupu, vrátane ustanovení proti zneužitiu, ktorých účelom je predchádzať a čeliť BEPS. Akčný plán obsahuje 15 akcií s očakávanými výstupmi a časovým harmonogramom na ich implementáciu v rozpätí september 2014 až december 2015. Aktivity v akčnom pláne sa týkajú oblastí „hybrid mismatch arrangements“, zneužívania zmluvných ustanovení, transferového oceňovania nehmotného majetku, požiadaviek na dokumentáciu pre účely transferového oceňovania, problémových oblastí v rámci digitálnej ekonomiky, pravidiel CFC (controlled foreign company), kapitálových a rizikových transakcií, zberu údajov, povinného zverejňovania pravidiel, ďalej aspektov transferového oceňovania z finančných transakcií, ktoré sú súčasťou prác na škodlivých daňových praktikách, a rozvoja multilaterálneho nástroja na rýchle vykonanie zmien v bilaterálnych zmluvách.

Taxing Wages 2011-2012

Zdaňovanie príjmov 2011-2012

Zdaňovanie príjmov poskytuje unikátne informácie o dani z príjmov v krajinách OECD. Vzťahuje sa na dane z osobných príjmov, príspevky na sociálne zabezpečenie platené zamestnancami, príspevky na sociálne zabezpečenie a zrážky zo mzdy platené zamestnávateľom a rodinné prídavky. Cieľom je ilustrovať, ako sú tieto dane a sociálne dávky vypočítané v každej členskej krajine a preskúmať, aký majú vplyv na príjmy domácností. Výsledky umožňujú kvantitatívne porovnanie nákladov práce medzi jednotlivými krajinami, ako aj postavenia jednotlivcov a rodín s rozličnými úrovňami príjmov vo vzťahu k poberaniu príspevkov. Publikácia obsahuje informácie o ôsmich typoch domácností, ktoré sa líšia podľa výšky príjmu a zloženia domácností a výsledky obsahujú aj okrajové a priemerné daňové zaťaženie pre jedno a dvojčlenné rodiny a celkové náklady zamestnávateľov. Informácie majú široké využitie v akademickom výskume, príprave a vyhodnotení politik v sociálnej a ekonomickej oblasti.

Judicial Performance and its Determinants: A Cross-country Perspective

Výkonnosť súdnictva a jeho determinanty v krajinách OECD

Nová správa OECD poskytuje porovnanie relatívnej výkonnosti súdnych systémov v 24 jurisdikciách krajín OECD po celom svete, vrátane dĺžky súdnych konaní, dostupnosti právnych služieb a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí. Správa bola zostavená na základe dát najmä z databázy OECD, ktorá vznikla z odpovedí na dotazníky členských krajín, ďalej z databázy Európskej komisie pre efektívnosť súdnictva a dát Svetovej banky za rok 2011. Priemerná dĺžka súdneho konania prvostupňového súdu v krajinách OECD je 240 dní, SR sa v štatistike nachádza v skupine s Anglickom a Walesom, Írskom, Španielskom a Gréckom s lehotou 590 dní. SR ďalej vychádza v štatistikách slabšie v porovnaní použitia informačných a komunikačných technológií (ICT) v justícii: z 34 krajín sme na siedmej priečke odzadu. SR vynakladá na súdnictvo v svojom rozpočte v percentuálnom vyjadrení v pomere k hrubému domácomu produktu menej ako ostatné krajiny V4. Najmenej (pod 0,1% z HDP) vynakladajú zo svojho rozpočtu Japonsko, Nórsko, Island, Dánsko, Írsko. V prípade SR je to mierne nad 0,2%, pričom najviac výdavkov vynakladajú Poľsko (0,4%), Slovinsko (0,5%) a Izrael (nad 0,8%). V porovnaní 16 krajín OECD má SR druhé najvyššie percento čistých nákladov za právnu pomoc pri súdnom vymáhaní z hodnoty vymáhaného nároku (30%). Do nákladov sa počítajú súdne poplatky, náklady na vymáhanie a priemerná odmena za právne služby. Vyššie má iba Japonsko (31%). Najnižšie má Nový Zéland (8%), ďalej Južná Kórea, Fínsko, Slovinsko, Francúzsko, Maďarsko. V porovnaní pomeru „litigation rate“ (pomer nových začatých občiansko-právnych súdnych prípadov v danom roku k celkovej populácii) je SR z porovnávaných 23 krajín na pätnástom mieste.

OECD Compendium of Agri-environmental Indicators

Súbor agroenvironmentálnych indikátorov OECD

Polnohospodárstvo má výrazný vplyv predovšetkým na životné prostredie (väčší ako je jeho vplyv napríklad na mieru celkovej zamestnanosti alebo podiel na celkovom hrubom domácom produkte). Publikácia hovorí o zlepšení environmentálnej výkonnosti poľnohospodárstva za posledné obdobie a naznačuje, že sektor by mal byť v budúcnosti schopný čeliť environmentálnym výzvam. K zvýšeniu environmentálnej výkonnosti poľnohospodárstva prispelo hlavne narastajúce osvojovanie si praktík rešpektujúcich životné prostredie stále väčším množstvom poľnohospodárov, ako aj fakt, že od 90. rokov venujú poľnohospodárske politiky čoraz viac pozornosti environmentálnym problémom. Tento vývoj nastal vďaka sprísneniu legislatívneho rámca pre ochranu životného prostredia a postupnému nárastu agroenvironmentálnych platieb. Na druhej strane je potrebné povedať, že vo väčšine krajín OECD zároveň došlo k spomaleniu nárastu poľnohospodárskej produkcie, čím sa znížila spotreba poľnohospodárskych vstupov a klesli emisie amoniaku a metánu zo živočíšnej výroby, čo viedlo zákonite k zlepšeniu kvality životného prostredia. Je však obtiažne vyhodnotiť, do akej miery k zlepšeniu environmentálnej výkonnosti poľnohospodárstva prispeli agroenvironmentálne platby. Analýza vychádzala z údajov od 34 členských krajín, obsahuje teda údaje aj za SR.

Providing Agri-environmental Public Goods through Collective Action

Poskytovanie agroenvironmentálnych verejných statkov prostredníctvom kolektívneho postupu

Správa OECD hovorí o potrebe kolektívneho postupu v záujme zlepšenia environmentálnej výkonnosti poľnohospodárstva a nakladania s agroenvironmentálnymi externalitami, ktoré presahujú možnosti individuálnych farmárov. Okrem základnej produkčnej funkcie poskytuje poľnohospodárstvo aj externalitu vo forme krajiny tvorby a má výrazný vplyv aj na biodiverzitu. S narastajúcim uvedomovaním si environmentálnych výziev (vrátane úbytku biodiverzity a vplyvov zmeny klímy) sa poskytovanie verejných statkov a redukcia negatívnych externalít zapríčinených poľnohospodárskou činnosťou stávajú čoraz dôležitejšou súčasťou poľnohospodárskych politík. Niektoré verejné statky je však možné zabezpečiť len kolektívnym postupom - starostlivosť o krajinu si vyžaduje spoločný postup individuálnych farmárov z jednej oblasti, čo predpokladá odlišné politické prístupy. Cieľom štúdie je analýza foriem podpory a propagácie takéhoto kolektívneho správania sa farmárov v záujme poskytovania verejných statkov v prospech všetkých obyvateľov. Publikácia prináša prehľad literatúry a 25 prípadových štúdií z 13 krajín OECD zhodnocujúcich využité a nevyužité možnosti politík v záujme podpory a propagácie kolektívneho postupu farmárov.

Putting Green Growth at the Heart of Development

Zelený rast v centre rozvojovej spolupráce

Vychádzajúc z dvoch kľúčových stratégií OECD, Stratégie pre rozvoj a Stratégie pre zelený rast, organizácia prináša publikáciu zameranú na zelený rast a výzvy z pohľadu rozvojovej spolupráce. Zaoberá sa otázkami, prečo je zelený rast dôležitý z pohľadu budúcnosti rozvojových krajín, ako sa môžu rozvojové krajiny posunúť smerom k zelenému rastu, ako merať ich pokrok a ako im pri tom môžu byť nápomocné rozvojová komunita a medzinárodná spolupráca. Publikácia objasňuje rozvojovú dimenziu zeleného rastu, vysvetľuje angažovanie sa organizácie smerom k rozvojovým krajinám v záujme ich prechodu na zelený rast, analyzuje politické výzvy a výhody, ktoré prináša prechod na zelený rast v krátkodobom meradle a pozastavuje sa aj pri cene za nečinnosť v oblasti environmentálnych výziev. Publikácia vyšla ako ďalšia v sérii štúdií OECD v oblasti zeleného rastu.